

Afscheid van de leden Omtzigt en Van den Hil

Afscheid van de leden Omtzigt en Van den Hil

Aan de orde is **het afscheid van de leden Omtzigt (NSC) en Van den Hil (VVD)**.

De **voorzitter**:

Een hartelijk woord van welkom aan de bewindspersonen van NSC-huize. Er bereikte mij een mailtje met de volgende tekst.

"Geachte voorzitter, beste Martin,

Altijd had ik me voorgenomen geen afscheidsbrief te schrijven, omdat ik een termijn als Kamerlid wilde afmaken. Dat lukt helaas echt niet en daarom neem ik per vandaag ontslag.

Voor mij was het toeslagenschandaal een keerpunt in mijn werk als volksvertegenwoordiger. Dat kwam pas na meer dan dertien jaar Kamerwerk. Individuele, goedwillende burgers werden met duizenden vermalen op een manier die ik in Nederland voor onmogelijk gehouden had. Mensen, vaak alleenstaande moeders, die in een ander land geboren waren, raakten alles kwijt: hun huis werd gedwongen verkocht, hun kinderen werden weggehaald en hun gezondheid ging totaal kapot. Wij hebben onmogelijke, complexe bureaucratische systemen verzonnen, die wij zelf niet meer begrijpen. Geen Kamerlid kan je hier uitleggen hoe de inkomstenbelasting en de toeslagen precies werken of hoe je een arbeidsongeschiktheidsuitkering krijgt en berekent. Of hoe en waarom de overheid kinderen uit huis plaatst.

Met geen pen zijn de gevolgen te beschrijven voor de tienduizenden zieke arbeidsongeschikten die slachtoffer zijn van dit systeem. Of voor de vele uit huis geplaatste kinderen, die maar niet met hun ouders herenigd worden.

De gesprekken met deze mensen raakten mij en het doet mij ook veel dat een aantal van hen dit vandaag hoort en aanwezig is: jullie kracht was voor mij de inspiratie om door te gaan. Dank jullie wel.

De Kamer stelt echter dagelijks andere prioriteiten. Deze Kamer ontploft met moties van wantrouwen als vijf lintjes onterecht niet door de ene minister afgetekend worden maar door een plaatsvervanger. De energie die daarin gaat zitten, gaat nog steeds niet in het oplossen van problemen zitten of in het fixen van deze zelfgecreëerde monsterlijke bureaucratische systemen. Dat heeft mij vervreemd van het politieke proces en het dagelijkse mediaspektakel.

Open zijn over een burn-out was niet een gemakkelijke, maar wel een bewuste keuze. De druk hier is hoog en de uitval ook. Het leidde tot veel begrip en warme reacties maar soms ook tot pijnlijke aanvallen. Zelfs toen ik thuis zat, bleef er veel te veel druk en aandacht, bijvoorbeeld vanuit de media. Tot rust kwam ik alleen in nachtelijke wandelingen in een donker bos. Het giftige politieke klimaat in Den Haag speelde ook zeker een rol.

Van mijn gezin, mijn echtgenote en vier prachtige dochters, vroeg ik veel, te veel. De combinatie partijleider en vader op tweeënhalf uur reizen van Den Haag is eigenlijk onmogelijk. Hun ben ik veel dank verschuldigd voor afwezigheid, fysiek maar vaker ook emotioneel.

Ik ga jullie missen: vele collega's met mooie idealen, toegewijde medewerkers bij de fractie

en bij de Kamer. Door het harde werk kunnen jullie de toekomst van dit geweldige land een stukje mooier maken.

Een warme, hartelijke groet, en goed goan!

Pieter Omtzigt"

(Applaus)

De voorzitter:

Beste Pieter. Hoe vaak stond je hier niet bij de interruptiemicrofoon om een feitenrelaas te eisen? Het liefst met tijdslijn en het antwoord graag voor gisteren 12.00 uur. Ik heb vandaag geen feitenrelaas over jou, maar wel een paar beelden die mij lang zullen bijblijven.

Allereerst de anekdote die ik meerdere malen gehoord heb. Het is de laatste dag van het jaar, de stemmingen zijn geweest, het is diep in de nacht en velen verlaten na die nachtelijke stemmingen dit pand op weg naar huis of op weg naar de gezelligheid van een biertje bij Nieuwsuur. Herstel: Nieuwspoor. Was het maar waar! Zo ook deze ambtenaar die mij dit verhaal vertelde. Hij vertelde mij dat hij diep in de nacht, nadat hij nog twee uurtjes moest doorwerken, op weg ging naar huis. Op weg naar de uitgang liep hij langs een werkkamer. In die werkkamer brandde nog steeds licht. Het was de werkkamer van Pieter Omtzigt. Het bleef niet bij een: nou, goede kerst, de mazzel, doe! Pieter Omtzigt nam natuurlijk de tijd om te vertellen waarom dit dossier nog even moest worden afgewerkt, waarom deze zaak extreem belangrijk was en waarom hij ervoor moest zorgen dat ook dit onrecht uit de wereld geholpen wordt. Ik denk dat, meer dan wat dan ook, die anekdote, die waar is, honderd procent vertelt en illustreert wie Pieter Omtzigt was als Kamerlid, namelijk iemand met een tomeloze inzet, een ongelooflijke vasthoudendheid, dossierkennis en een ongelooflijke werklust.

Een tweede beeld dat mij zal bijblijven, zijn de interviews die je soms ziet langskomen van startende politici, beginnende Kamerleden of mensen in de provincie. Op de vraag wat zij willen bereiken, antwoorden ze soms: ik wil zoals Pieter Omtzigt worden. Wat wil je later worden? Nou, Pieter Omtzigt! Pieter is een begrip geworden, een beetje een instituut en daarmee een voorbeeld voor heel veel mensen. Hij is inderdaad een van de meest beeldbepalende politici van de afgelopen 25 jaar.

Je palmares, Pieter, spreekt voor zich: de toeslagenaffaire — geen toelichting nodig — je strijd tegen corruptie in de Raad van Europa, je enorme kennis op het gebied van pensioenen en belastingen, natuurlijk profiterend van het feit dat je een gepromoveerde econometrist bent, je inzet rondom de nasleep van de vuurwerkramp, vandaag exact 25 jaar geleden, in de buurt waar jij nu woont. Je hebt stapels amendementen en moties aangenomen gekregen. Je hebt veel vrienden gemaakt en ook veel vijanden. Soms moet dat maar even.

Je begon in de Kamer in 2003. In al die tijd is er diverse malen afscheid van je genomen, bijvoorbeeld in 2021, toen je op een onverkiesbare plaats terechtkwam, maar dankzij 37.000 voorkeursstemmen toch je rentree in politiek Den Haag maakte, of bijvoorbeeld in juni 2021, toen je vertrok uit de fractie van het CDA. Je kwam echter na de zomer terug als een eenpitter. Die werd uiteindelijk een politieke partij die daverend debuteerde met twintig zetels. Dat is absoluut een blijk van waardering voor jouw harde werken. Een groter compliment is niet mogelijk; het is namelijk een compliment van onze kiezers.

Ik wil hier een derde beeld aan toevoegen. Je schrijft in je brief aan mij over nachtelijke wandelingen in een donker bos. Het is duidelijk dat je door een diep dal gegaan bent en nog steeds gaat; dat spijt me ontzettend. Ik vind het echter geweldig hoe open je daarover bent

en hoezeer je ons deelgenoot maakt van de dingen die je tegenkomt. Wandelen is belangrijk voor iedereen: we krijgen een frisse neus en soms nieuwe energie. Ik wens jou heel veel wandelingen toe, Pieter, maar dan op zonovergoten, weidse vlakten waar het prettig toeven is.

Willem Wilmink is een dichter uit jouw eigen Enschede. Hij schreef een mooi gedicht dat Het menselijk geluk heet. Het is een heel kort gedicht en luidt als volgt.

De huur betaald. De stoep geschuurd.
Een goeie visboer in de buurt.
Een meid die als ze naast je gaat,
loopt te zingen over straat.

Dat alles wens ik jou toe, Pieter. Zoals jij was er geen tweede. Je bent gekomen als Kamerlid in 2003 en je gaat weg als een instituut. Je bent een begrip en voor velen een voorbeeld. Verder kun je het eigenlijk niet schoppen. Ik heb je tussen de middag een koninklijke onderscheiding opgespeld; die is welverdiend. Ik wens je veel succes bij die wandelingen over zonovergoten en weidse vlakten en bij alles wat je op je pad nog tegenkomt. Ik wens je veel geluk met je schitterende gezin. Ik dank je voor alles. Het ga je goed.

(Staande ovatie)

(Gezang vanaf de publieke tribune)

De **voorzitter**:

Afscheid nemen met je eigen spreekkoor; dat is slechts weinigen gegund.

Ik ontving nog een mailtje, van mevrouw Van den Hil.

"Geachte voorzitter, leden en personeel van de Tweede Kamer, bewindspersoon en eenieder die hier vandaag aanwezig is of dit op de livestream volgt,

De zorg en Zeeland, daar kwam ik vandaan, daar ligt mijn hart en daar keer ik na vier jaar Kamerlidmaatschap terug met een gevulde rugzak met politieke ervaring. Een afscheid dat mij zwaar valt, want ik geniet hier van de samenwerking met iedereen, of het nu de bodes zijn, de griffie, andere ondersteuning, mijn lieve collega's bij de VVD en andere partijen, leden van de VVD in het land en natuurlijk de zorgprofessionals. Ik heb met ze opgetrokken en, op mijn eigen authentieke manier, gestreden voor wat ik wilde bereiken op mijn portefeuilles. Ik ga jullie missen!

De afgelopen jaren heb ik mij vooral hard gemaakt voor zaken die spelen op het gebied van volksgezondheid, welzijn en sport en de kinderopvang. Die laatste sector was voor mij nieuw, maar inmiddels is dat nu "mijn kindje" en ik ben erg blij dat er op mijn verzoek een kwaliteitscode komt.

Altijd werd ik gevoed door mensen uit de praktijk; zij weten wat wel of niet werkt. De oproep aan jullie is dan ook: blijf je focussen op de inhoud, hou daarbij de lange termijn in zicht, blijf in gesprek met de mensen in het land en met elkaar en verlies je niet in kortetermijnoplossingen.

De rugzak die ik mee naar Den Haag nam, zat ook altijd vol met Zeeland. Waar het maar kon, vroeg ik hier aandacht voor bij de collega's, soms tot vervelens toe. Veel mooie Zeeuwse voorbeelden heb ik naar Den Haag gebracht en werden daar omarmd. Collega's, blijf dit zien en snap dat ik jullie hieraan zal blijven herinneren vanaf de zijlijn!

Vergeet ook niet de herdenking van de Watersnoodramp in 1953 in Zuidwest-Nederland. Tot mijn verbazing was hier in de Tweede Kamer geen aandacht voor. Die is nu wel voor het eerst herdacht en daar ben ik "stik groos op". Ook komt er een blijvend aandenken in de nieuwbouw op het Binnenhof. De voorzitter van de Bouwbegeleidingscommissie heeft de zware taak dit waar te maken.

Voorzitter, ik rond af ...

Dank voor de samenwerking en dank voor het vullen van mijn rugzak met alle ervaringen en alles wat ik van jullie geleerd heb. En heel veel dank aan mijn familie en vrienden, die me bleven steunen op voor mij soms lastige momenten!

Ik sluit af met het van mij bekende elfje:

Zeeland
Zorg, kinderopvang
Vergeet ze niet
Ik blijf jullie stalken
Dank.

Jacqueline van den Hil."

(Geroffel op de bankjes)

De voorzitter:

Beste Jacqueline. Het zal je maar gebeuren: dat je afscheid neemt vlak na de herdenking van de paus en het vaarwel richting Pieter Omtzigt! Maar je blijft er vrolijk onder, want zo kennen we je tenslotte. Jouw avontuur hier in de Tweede Kamer begon in 2001. Na de verkiezingen van 2023 kwam je uiteindelijk vast in de Kamer, na een vervanging.

Vandaag nemen we alsnog echt afscheid van je. Je gaat een nieuwe uitdaging tegemoet in het door jou geliefde Zeeland, de provincie waar je geboren en getogen bent en nog steeds woont. Dat heb je de afgelopen vier jaar niet onder stoelen of banken geschoven. Je bent bovenal een trotse Zeeuwse. Je bent ook goed bevriend met onze oud-Kamervoorzitter, mevrouw Anouchka van Miltenburg. De afgelopen jaren nam je elke dag Zeeland in je rugzak mee naar Den Haag. Je zette je tomeloos in voor die prachtige provincie. Je inspireerde mij tot een gedicht over de Watersnoodramp 1953, om die op die manier te herdenken.

Maar het ging niet alleen om Zeeland. Het ging ook om zorg en sport. Met jouw achtergrond was het geen verrassing dat jouw rol als woordvoerder VWS je goed paste en je een verschil wist te maken voor heel veel mensen thuis. Je bent een gewaardeerde collega, geïnteresseerd en sociaal. Je staat met beide benen op de grond of, zoals ik nu weer moet zeggen, in de klei.

Beste Jacqueline. Je gaat nu met een rugzak vol politieke ervaring terug naar een van de mooiste provincies van Nederland, waar je weer in de zorgsector aan de gang gaat: twee vliegen in één klap. Het ga je goed.

(Applaus)

De voorzitter:

Ik schors enkele minuten, opdat u beide afscheidnemende Kamerleden de hand kunt drukken in het Ledenrestaurant.

De vergadering wordt van 16.18 uur tot 16.39 uur geschorst.